

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 28PP/50/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012372
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vincent Szabó
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120012372.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: R. X., nar. XX.XX.XXXX v X., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 17.12.2020 samosudcom JUDr. Vincentom Szabóom podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona sa návrh odsúdeného: R. X., nar. XX.XX.XXXX v X., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/91/2019 zo dňa 16.08.2019 z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Dňa 28.10.2020 bol na Okresný súd Trnava doručený návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

2. Odsúdený aktuálne vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/91/2019 zo dňa 16.08.2019, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 24.07.2021. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona uplynula dňa 24.10.2020.

3. Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to návrh odsúdeného (č.l. 1), rozhodnutia súdov (č.l. 15, 16, 21), hodnotenie ÚVTOS (č.l. 12), skrátený výpis klienta (č.l. 14), aktuálny odpis registra trestov (č.l. 6), správa o ambulantnom vyšetrení (č.l. 22).

4. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 26.10.2020 vyplynulo, že správanie a vystupovanie odsúdeného v predchádzajúcich ústavoch bolo na požadovanej úrovni, neboli zaznamenané žiadne negatívne poznatky. Pracovne zaradený nebol na žiadnom pracovisku. Správanie a vystupovanie menovaného počas pobytu v súčasnom ústave je na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, v kolektíve odsúdených konflikty nevyvoláva. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok, chodí riadne upravený a ustrojený. Disciplinárne odmenený bol jedenkrát, dňa 29.10.2020 pochvalou, za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení aktivít súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný nebol. Odsúdený počas výkonu trestu nebol pracovne zaradený z dôvodu zdravotného obmedzenia, je poberateľom invalidného dôchodku. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája. Odsúdený k zvereným povinnostiam pristupuje zodpovedne. Vyživovaciu povinnosť si nahlásil a riadne si ju plní z invalidného dôchodku. K svojmu trestnému činu má kritický postoj. Odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačné prognóza je

podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá. Riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmieňané prepustenie a odporúča ho podmieňané prepustiť.

5. Z odpisu registra trestov a pripojených rozhodnutí súdov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ dvanásťkrát súdne trestaný, z toho v období od roku 1979 až 2001 šesťkrát za násilnú kriminalitu a jedenkrát za majetkovú trestnú činnosť. Následne bol v období rokov 2010 až 2019 štyrikrát odsúdený za trestné činy spáchané voči blízkym osobám (týranie blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, nebezpečné vyhrážanie spáchané na chránenej osobe - družke podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona). v súčasnosti je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/91/2019 zo dňa 16.08.2019 za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, keď tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách.

6. Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že úprimne svoj čin ľutuje. Majú mu dať ešte strojček na srdce. K činu došlo tak, že žil spolu s družkou, obnovili spolužitie a on potom neplatil výživné. Peniaze, ktoré dostával za aktivačné práce chodili na účet jeho družky a ona tie peniaze poberala. Zo svojho dôchodku platil vodu, elektriku. Ešte chodil po brigádach a zarobil si. Výživné posielal v plnej sume pravidelne. Má uznaný invalidný dôchodok na 80 percent. Vie platiť na deti.

7. Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení odsúdeného neprišlo k žiadnym zmenám a záver hodnotenia zostáva nezmenený.

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že v danom prípade nie je splnená materiálna podmienka prognózy vedenia riadneho života po podmieňanom prepustení. Vzhľadom na osobu odsúdeného a jeho trestnú minulosť, keďže bol až 11-krát súdne trestaný, 5-krát mu bol uložený nepodmieňaný trest odňatia slobody, navyše bol aj podmieňané prepustený a u odsúdeného nemali tieto skutočnosti žiadny resocializačný vplyv, navyše ide o osobu zjavne závislú na alkohole. Predložené lekárske správy nemajú žiadny vplyv na výkon trestu. Na to je možné využiť iný inštitút. Podotkol, že u odsúdeného prichádza do úvahy aj premena 18-mesačného trestu, preto žiadal žiadosť odsúdeného zamietnuť.

9. Podľa § 415 ods. 1 vety prvej Trestného poriadku, o podmieňanom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

10. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmieňané prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a
a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody,
b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieňaného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieňaného trestu odňatia slobody.

11. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmieňanom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

12. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona dôvodný. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmieňaného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

13. Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, súd konštatuje, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

14. Druhá zákonná (materiálna) podmienka, vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal schopnosť viesť riadny život (t.j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu.

15. Pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, t. j. preukázanie polepšenia správaním vo výkone trestu a plnením svojich povinností, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

16. Na základe záverov plynúcich z hodnotenia odsúdeného Ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel súd k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky.

17. U obvineného však nie je splnená tretia (materiálna) podmienka, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy príliš veľké.

18. Pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky, t. j. predpoklad vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu, je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti ako aj resocializačnú prognózu odsúdeného.

19. Odsúdený bol doposiaľ dvanásťkrát súdne trestaný, z toho v období od roku 1979 až 2001 až šesťkrát za násilnú kriminalitu a jedenkrát za majetkovú trestnú činnosť. Následne bol v období rokov 2010 až 2019 štyrikrát odsúdený za trestné činy spáchané voči blízkym osobám (týranie blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, nebezpečné vyhrážanie spáchané na chránenej osobe - družke podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona), čo dáva predstavu o mentálnej výbave a charakterových vlastnostiach odsúdeného zvyrazňujúc jeho neschopnosť rešpektovať zákony. Je zrejmé, že odsúdený sa v dávnejšej minulosti dopúšťal predovšetkým násilnej trestnej činnosti a v posledných rokoch sa dopúšťa trestných činov voči blízkym osobám. Aj v súčasnosti je odsúdený vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Levice sp. zn. 2T/91/2019 zo dňa 16.08.2019 za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, keď tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách. Z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený si nahlásil vyživovaciu povinnosť a riadne si ju plní z invalidného dôchodku. Na základe správania odsúdeného na slobode má súd za to, že k plneniu vyživovacej povinnosti je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody. Podľa názoru súdu však nič nenasvedčuje tomu, že by bol odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu dostatočne pripravený viesť riadny život a nedopúšťať sa ďalšej trestnej činnosti.

20. Podmienené prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienenom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, pretože rozhodnutím o podmienenom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel.

21. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

22. Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a taktiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva

uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

23. Z uvedených dôvodov zamietol návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.